

Elon Musks metode

Hvordan få til en utviklingskultur?

Elon Musk er et navn som de fleste i vår del av verden nå har hørt om. Den 06.02.18 ble raketten SpaceX skutt opp, og det svever nå en Tesla i verdensrommet. Har overskridet seg selv og sin tid, og er verdens mest vellykkede grunder og entreprenør. Man bør høre på ham når det gjelder tenkning for kreativitet og utvikling.

Elon Musk er også mannen bak bilen Tesla, betalingsordningen Paypal, og er stor på solcellepaneler. Begynnelsen på det som det er blitt Tesla var en irritasjon over dårlige egenskaper på mobiltelefoner på markedet. Han *oppdaget* mangler ved batteriene, og ville lage bedre og rimeligere. En "bagatellmessig", fundamental evne.

Bilen og prosjektet «Tesla» er oppkalt etter Nikola Tesla (1856-1943 e.kr.) fysikergeniet som hadde rett i sine kunnskaper om hva som var mulig med elektrisitet, men som døde utskjelt og fattig. Han var forut sin tid.

Elon Musk har en metode, en fysikers metode. Han vil forstå hva noe er, og hvordan noe kan bli mulig, og lar seg ikke begrense med de første «svar» han finner. Elon Musk har hatt investorer som har trodd på hans «ville» ideer. Han er også forut for sin tid, når han viser hva muligheter og det private engasjement faktisk er i stand til, sammen med andre. Ingen klarer alt alene.

Klikk på video

Trivsel og overskridelser

Elon Musk river seg løs fra vante problemstillinger, og vante tankebaner. Han bruker kunnskap/metakunnskap fra antikken for [\[1\]](#) fruktbare perspektiv på å «åpne opp», for sammenhenger og innsikt, og er bevisst på god lederholdning. [\[2\]](#) Nøkkelord er trivsel, frihet, engasjement, krav, kunnskap, medvirkning og mål. Det er det enkelte menneskes engasjement som kan etablere delene for en «bærekraftig fremtid». Utvikler i SpaceX

Robert Zuprin, sier at den dumme ideen som finnes er *begrensninger*, og at den viktigste kunnskapen er å forstå kreativitet.

«First principles»

The takeaway: With first-principles thinking, you attack problems from a different angle, potentially making much [better decisions](#).

The first-principles approach has deep roots. Over 2300 years ago, Aristotle [said](#) that a first principle is the "first basis from which a thing is known" and that pursuing first principles is the key to doing any sort of systemic inquiry — whether in philosophy, as he did, or in business, as Musk does. [\[3\]](#)

Oppdagelse av «mangler».

Det er «artig» at han viser til den greske antikken. Han er utdannet fysiker, kan Aristoteles og dialektikk (av *samtale, kunst*^[4]) og er skolert i å dele opp det han undersøker til deres minste bestanddeler^[5]. Han bruker denne tilnærmingen metodisk til også andre områder, og er slik «fri» i sin tenkning. Det er denne evnen til å finne mangler som gjør ham så kreativ og kunnskapsrik. All utvikling må gjennom stadiet av oppdagelsen av en mangel, og det skjer *alltid* i kun et hode først. (Under: Link til Stanford University, artikkel om Aristoteles og "first principle").

Dialektikk:

Aristoteles sin læremester var Platon. Her et sitat fra Platon som viser antikkens redskap for kommunikasjon og undersøkelsesmetode.

Platon: Dialektikken er den eneste form for undersøkelse som går slik frem at den skyver forutsetningene til side og prøver å skaffe et sikkert utgangspunkt. (...) Synes du ikke at dialektikken likesom er kronen på alle vitenskaper, og at man vil gjøre urett i å sette en annen vitenskap høyere enn den? Den danner sluttsteinen i vitenskapens rekke. ^[6]

Dialektikk er å «se» utvikling som et resultat av mangler og motsetninger. Det trengs trening i å «avsløre» at det man antar er sant og «uinteressant» bare er vane. «Hva, hvorfor og hvordan» kan bringe en ut av denne tilstanden.

Hvor vanskelig det er, illustrerer Platons hulelignelse hvor man ser skygger på huleveggen i den tro at man ser virkeligheten: Man kan ikke vite hva man ikke vet om man ikke undersøker hva som forårsaker disse skygger. Men det er vanskelig hvis man i hele sitt liv har vært i denne hulen og kun sett mot huleveggen, med bålet bak seg.

Dialektikkbegrepets opprinnelse er å «undersøke sammen»; den muntlige praksis, behovet for andre til å finne ut av ting/samarbeid. Det var et resultat av kampen for kunnskap og overlevelse. (Slutten av artikkel: To «dialektiske strukturer»)

Demokratiet var et utviklingsprosjekt:

Antikkens kunnskap om utvikling ble etablert gjennom hundrevis av år. Demokratiet og Aristoteles er en vitens-kulminasjon for denne utvikling. Men, hverken demokratiet eller Aristoteles dro kaniner opp av hatten, uten at den var lagt der i forkant: Praksis og historisk-kulturell erfaring. Demokratiet ble etablert for forbedring, av menneske og samfunn. Aristoteles var stimulert i samtale med særlig Platon, som hadde Sokrates som sin læremester. I demokratiets beste tid, var Athen preget av en dialektisk kultur.

Demokratibyggingen tok til ved at athenerne oppdaget at «nok var nok». Det attiske(athenske) folk hadde da i en hundreårs-periode blitt utnyttet og utpint av et dårlig aristokrati som kjørte økonomien i grøften. 90% av befolkningen skal ha vært gjeldsslaver og i sult.

Tenke nytt:

Man skulle ikke tenke som før, men tenke nytt. Folket skulle medvirke, og en møteplass for diskusjon og for å danne nye ideer, på torget /agoraen, ble etablert. De fant som det første prinsipp for utvikling at de trengte saklig god tale, en «aristokratisk» arv (Solon påla denne normen).

De importerte filosofi og utviklet sin egen, satte spørsmål ved tradisjonelle verdier, hvor de brukte kunst og uttrykksformer til å stimulere til samtale og refleksjon. Det var en tro på at mennesket *kan*.

Hvordan/hvorfor virker dette:

Når man snakker, så deler man ideer. Man «påvirker» den andres tanker til å forholde seg til ens egne. Før man hører noe, så er det en mulig mangel i ens eget hode. Når man hører noe er sannsynligheten stor for at man assosierer med noe man kjenner fra før. En helt ny ide kan dukke opp. («Kairos»; guden for de gyldne øyeblikk). Jo flere som er med i dette spill, jo fortere kan kunnskapen vokse.

De forstod den psykologiske betydningen av muligheten til å snakke, om man ønsket det. Det økte engasjementet i samfunnet. Det var en norm/plikt å si det som kunne innebære forbedring, og ha kunnskap om det man snakket om. Det er her «tale i risiko»/parrhesia er relevant.

Om ledere ikke hørte på folk, så ble de ansett som dårlige ledere, som ikke å være interessert i ny kunnskap, men være for selvgod. Dette gjaldt også mellom vanlige folk. Man skulle ikke skjelle ut, snakke stygt, mobbe og trakassere. Det var jo nettopp derfor ytringsfriheten ble utviklet. For ledere kunne straffen være særlig hard.

Mennesket:

Med bruk av moderne filosofi og psykologi kan man underbygge at dette virker: Mennesket er fra det er født i en spørrende innstilling til alt. Det er bevissthetens måte å være på. Vi fokuserer på ting i verden, ansikter, ord og begreper. Vi må forstå for å overleve. Vi er i utviklingen opptatt av å høre til og medvirke, og kjenne på den gode følelsen av å være akseptert. Veien til dette går gjennom språket, og språklig medvirkning gir hjerneutvikling.

Det er kommunikasjonen som er med å utvikle oss; ideer, mening som en del av et fellesskap, og følelsen av makt. Men, med makt blir man fristet til ikke å høre på folk. Med opplevelsen av avmakt holder man seg unna, tier still, eller man gjør motstand og blir en anti-autoritær, smart overlever, som for eksempel Elon Musk. Han ble mobbet i oppveksten, og var i et komplisert forhold til far.

Under dialektikken finner man «redskapene», «deduksjon» og «induksjon»:

Deduksjon: Fra en ting, til dets deler/sammenheng:

Induksjon: Fra en ting til å gjelde alle ting/generalisering:

[1] <http://www.businessinsider.com/elon-musk-first-principles-2015-1?r=US&IR=T&IR=T>

[2] <https://www.inc.com/kevin-j-ryan/how-to-hire-like-elon-musk.html>

[3] <http://www.businessinsider.com/elon-musk-first-principles-2015-1?r=US&IR=T&IR=T>

[4] https://snl.no/dialektikk_-_filosofi

[5] <https://jamesclear.com/first-principles>

[6] Platon «Staten» 533d.

Stanford University: <https://plato.stanford.edu/entries/aristotle-mathematics/#2>